

RICHTLIJN MACHINES 2006/42/EC

Met ingang van 22/06/1998 werd de Europese Richtlijn Machines 98/37/EG. Deze richtlijn werd op een aantal punten gewijzigd en werd vervangen door de Richtlijn 2006/42/EC. De wijzigingen waren niet fundamenteel. Het ging hem vooral om verduidelijkingen van de definities en een betere afbakening ten opzicht van andere richtlijnen. Ze werd omgezet in de wetgeving van iedere Lidstaat van de Europese Gemeenschap en heeft een bindend karakter.

Producten moeten voldoen aan alle Essentiële veiligheidsvoorschriften van de richtlijn en voorzien zijn een CE-markering om vrij verhandeld te kunnen worden binnen de Europese grenzen.

De richtlijn wordt beschouwd als een richtlijn "Nieuwe aanpak". Dit wil zeggen dat de richtlijn (in bijlage I) enkel de essentiële veiligheidseisen beschrijft en geen gedetailleerde technische oplossingen. Om te voldoen aan deze eisen dient de fabrikant een technische norm toe te passen. Deze richtlijn wordt tevens beschouwd als een "Economische Richtlijn", wat betekent dat deze richtlijn de maximale eisen beschrijft waaraan een product moet voldoen .

De fabrikant moet een Verklaring van Overeenstemming opstellen, waarmee hij garandeert en verklaart dat de apparatuur voldoet aan de essentiële veiligheidsvoorschriften. De fabrikant dient hiervoor onder meer een technisch constructiedossier samen te stellen, een risicoanalyse uit te voeren en de voorgeschreven conformiteitbeoordelingsprocedures te volgen. Onder de fabrikant wordt verstaan de natuurlijke of rechtspersoon die namens hemzelf de apparatuur op de markt brengt en hoeft hiervoor niet altijd de fysieke fabrikant te zijn.

Naar de eindgebruiker toe moet de fabrikant een gebruiksaanwijzing afleveren, een EG Verklaring van overeenstemming opstellen en de CE markering aanbrengen. Op niet voltooide machines mag echter geen CE markering aangebracht worden.

Onder deze richtlijn vallen

- **Machines** (IIA)
- Verwisselbare uitrustingsstukken
- **Veiligheidscomponenten**
- Hijs- en hefgereedschappen
- Kettingen, kabels, banden
- Verwijderbare mechanische overbrengingssystemen
- **Niet voltooide machines** (IIB) (geen CE)

Onder "**machine**" wordt verstaan:

- een samenstel,
 - voorzien van of bestemd om te worden voorzien van een aandrijfsysteem
 - niet op basis van rechtstreeks gebruikte menselijke of dierlijke kracht
 - van onderling verbonden onderdelen of componenten waarvan ten minste één kan bewegen, en die samengevoegd worden door een bepaalde toepassing.
- een samenstel als bedoeld onder het eerste streepje waaraan slechts de componenten voor de montage op de plaats van gebruik of voor de aansluiting op kracht of aandrijfbronnen ontbreken;
- een samenstel als bedoeld onder de eerste twee streepjes dat gereed is voor montage en dat alleen in deze staat kan functioneren na montage op een vervoermiddel of montage in een gebouw of bouwwerk;
- samenstellen van machines als bedoeld onder het eerste, tweede en derde streepje, en/of niet voltooide machines als bedoeld onder g) die, teneinde tot hetzelfde resultaat te komen, zodanig zijn opgesteld en worden bestuurd dat zij als één geheel functioneren;
- een samenstel van onderling verbonden onderdelen of componenten waarvan er ten minste één kan bewegen, en die in hun samenhang bestemd zijn voor het heffen van lasten en die uitsluitend rechtstreeks aangedreven worden door menselijke spierkracht;

Onder "**veiligheidscomponent**" wordt verstaan een component:

- die een veiligheidsfunctie vervult
- die afzonderlijk in de handel wordt gebracht
- waarvan het niet en/of verkeerd functioneren de veiligheid van personen in gevaar brengt
- die niet nodig is voor de werking van de machine of die door gewone componenten kan worden vervangen om de machine te doen werken.

In bijlage V van de richtlijn kunt U een indicatieve lijst terugvinden van de hiermee bedoelde veiligheidscomponenten.

Onder een "**niet voltooid machine**" wordt verstaan een samenstel dat bijna een machine vormt maar dat niet zelfstandig een bepaalde toepassing kan realiseren. Een aandrijfsysteem is een niet voltooid machine. Een niet voltooid machine is slechts bedoeld om te worden ingebouwd in of te worden samengebouwd met een of meer andere machines of andere niet voltooid machine(s) of uitrusting, tot een machine waarop deze richtlijn van toepassing is. Ook hiervoor moet de fabrikant zijn verantwoordelijkheden opnemen en een technisch dossier opstellen met hierin een risicoanalyse, een montagehandleiding en een inbouwverklaring. (Geen CE markering).

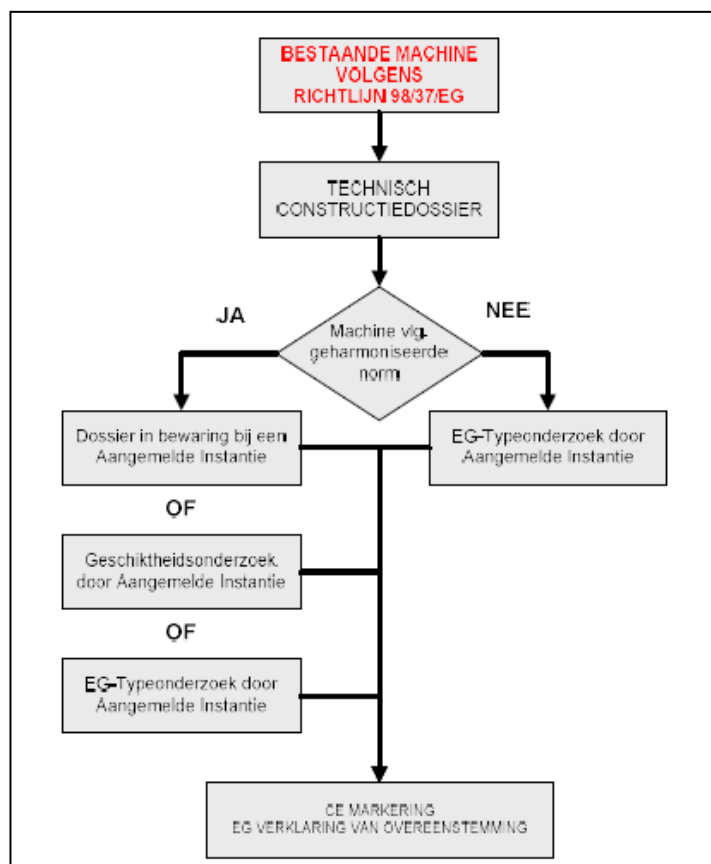
De volgende apparatuur is uitgesloten van de richtlijn:

- veiligheidscomponenten die bestemd zijn om identieke componenten te vervangen en die geleverd zijn door de fabrikant van de oorspronkelijke machine
- specifiek voor kermissen en/of amusementsparken bestemd materieel
- machines voor nucleaire doeleinden
- wapens
- landbouw- en bosbouwtrekkers, motorvoertuigen en hun aanhangwagens met uitzondering van machines die op deze voertuigen zijn,...
- zeeschepen en mobiele offshore-eenheden
- machines specifiek voor militaire of politieke doeleinden ontworpen
- machines specifiek ontworpen en gebouwd voor onderzoeksdoeleinden voor tijdelijk gebruik in laboratoria
- mijnliften
- machines voor het verplaatsen van kunstenaars
- elektrische en elektronische apparatuur binnen onder Richtlijn 73/23/EEG van de Raad van 19 februari 1973 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke voorschriften der lidstaten inzake elektrisch materiaal bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen (vervangen door 2006/95/EC):
 - o huishoudelijke apparaten die voor privégebruik zijn bestemd
 - o audio- en videoapparatuur
 - o apparatuur die wordt gebruikt in de informatietechnologie
 - o gewone kantoormachines
 - o schakelmaterieel en besturingsapparatuur voor laagspanning
 - o elektromotoren
- volgende hoogspanningsinstallaties:
 - o schakelmaterieel en besturingsapparatuur,
 - o transformatoren

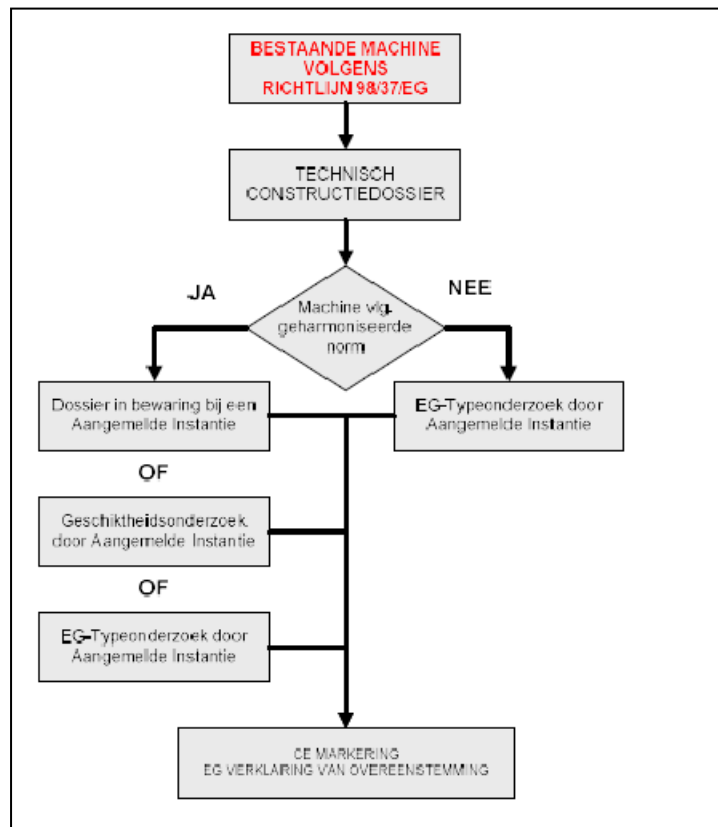
Voor de conformiteitsbeoordeling van een **nieuwe machine** dient allereerst nagegaan te worden of de machine behoort tot één van de types zoals beschreven in bijlage IV van de richtlijn. Indien de **nieuwe machine niet behoort tot bijlage IV**, dan dient de machine beoordeeld te worden volgens bijlage VIII (Interne fabricagecontrole). Hierbij moet de constructeur:

- voor ieder type een [technisch dossier](#) opstellen (zie bijlage VII)
- de nodige maatregelen nemen opdat het fabricageproces waarborgt dat de gebouwde machines in overeenstemming zijn met het technish dossier
- een conformiteitsverklaring opstellen.

Indien de **nieuwe machine wel behoort tot één van de types zoals beschreven in bijlage IV**, dan dient de conformiteitsbeoordeling uitgevoerd worden volgens het onderstaande schema .

Indien een bestaande machine, **die behoort tot één van de types zoals beschreven in bijlage IV**, dan dient de conformiteitsbeoordeling uitgevoerd worden volgens het onderstaande schema .

Voor **niet voltooide machine** dient de constructeur:

- Het [technische dossier](#) op te stellen conform bijlage VII (deel B)
- Een montagehandleiding op te stellen conform bijlage VI
- Een inbouwverklaring af te leveren conform bijlage IIB.

Voor de bouw van machines raden we de constructeurs aan om zoveel als mogelijk, de **geharmoniseerde normen** toe te passen. Deze geven U als constructeur een vermoeden van overeenstemming op met de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen van de Machinerichtlijn. De lijst van de beschikbare geharmoniseerd normen kunt U raadplegen via deze [link](#).

Bijlage IX beschrijft de handelingen die de constructeur en de Aangemelde Instantie moet uitvoeren teneinde de conformiteit van het **EG Typeonderzoek**. De fabrikant stel hiervoor het technisch dossier op en legt het, tesamen met een verklaring van unieke aanvraag voor aan een Aangemelde Instantie naar keuze. De Aangemelde Instantie controleert de overeenstemming van de machine met het technisch dossier, voert eventuele onderzoeken,

metingen en proeven in overeenstemming met de van toepassing zijnde normen uit, en levert finaal een Verklaring van EG Typeonderzoek af aan de constructeur. Het afgeleverde certificaat wordt **5 jaarlijks hergeëvalueerd**.

De constructeur kan kiezen voor het implementeren van een [kwaliteitsborgingssysteem](#) volgens **Bijlage X**. Ook hier dient de constructeur het technische dossier op te stellen, dat geëvalueerd wordt door de Aangemelde Instantie. Verder dient hij een kwaliteitssysteem op te zetten, gebaseerd op de ISO9001 en dient het te laten certificeren door een Aangemelde Instantie. Na het uitvoeren van een initiële audit, voert de Aangemelde Instantie jaarlijks eenopvolgingsaudits uit en heeft het het recht om onaangekondigde bezoeken af te leggen. Een **herevaluatie** wordt **driejaarlijks** uitgevoerd.

De **EG verklaring van overeenstemming** (bijlage IIA/IIB) dient de volgende elementen te bevatten:

- firmanaam, adres van de constructeur (of gemachtigde in de EU)
- beschrijving en identificatie van de machine
- verklaring dat de machine voldoet aan de bepalingen van de machinerichtlijn
- in voorkomend geval, het nummer van het EG Typeonderzoek
- in voorkomend geval, de naam en het adres van de Aangemelde Instantie die het kwaliteitsborgingssysteem heeft geëvalueerd
- verwijzing naar de toegepaste geharmoniseerde normen
- verwijzing naar andere gehanteerde technische normen en specificaties
- plaats en datum van de verklaring
- identiteit van de ondertekenaar of zijn gemachtigde

De constructeur dient een "oorspronkelijk gebruiksaanwijzing" (par. 1.7.4. van bijlage I) af te leveren in de officiële taal of talen van de eindgebruiker. "Vertalingen van de "oorspronkelijke gebruiksaanwijzing" dient als dusdanig aangeduid te worden. De gebruiksaanwijzing kan een papieren versie of een elektronische versie zijn.

De constructeur is principieel niet verplicht om reserveonderdelen aan te bieden. Deze moeten contractueel overeengekomen worden.

Bij zelfcertificatie dient de constructeur het technisch dossier en de EG verklaring / Inbouwverklaring voor 13 jaar bij te houden. Deze documenten dient hij op verzoek aan de markt-toezichthouders kunnen voorleggen. Ook importeurs en distributeurs moeten in staat zijn om het technisch dossier aan de Bevoegde Autoriteiten voor te leggen.

De volledige tekst van de Machinerichtlijn 2006/42/EC kan geraadpleegd worden op deze [link](#).